

Is extra corporale shockwave therapie een toegevoegde waarde als complementaire zorg naast de specialistische wondverzorging?

bijCAS

revalideer
& presteer

Kenniscentrum Wondzorg

Linda Wolbert- Moser

Even voorstellen

- Linda Wolbert-Moser
- Praktijk in Rosmalen
- Specialisme: Spier/pees klachten
- Flywheel training
- Shockwave therapie
- Sport: hardlopen, wielrennen, zwemmen

Nederland: Fysiotherapeutische competentie

- Spier/pees aandoeningen
  - Calcificaties
  - Tenopathiën
- Spasticiteit/hyperweerstand

Buitenland Competentie van de arts

- Spier/pees aandoeningen
  - Fracturen, pseudo-artrose
  - Non-healing wounds, litteken behandeling
  - Erectiele dysfynctie
-
- Onderzoeksfase:
    - Dementie
    - Dwars leasie
    - Myocard infarct

Factsheet Impuls NVMST

Standaard indicaties

(Level 1 studies)

- Tendinopathie van Rotator cuff musculatuur
- Calcificerende tendinopathie
- Mediaal Tibiaal Stress Syndroom (MTSS)
- Achillespees tendinopathie
- Enthesopathie Achillespees en andere insertietendinopathieën.
- Fasciopathie Plantaris (hielsoor)

Gebruikelijke indicaties

(Level 2 en 3 studies)

- Ulcus Cruris, decubitus, necrotiserende voet
- Slecht genezende wonden algemeen, amputaties
- Pseudartrose
- Chronische tendinopathieën en enthesopathieën
- Chronische pelvische pijnklachten (CPPS)
- Decubitus wonden
- Morbus Dupuytren
- Morbus Ledderhose
- Epicondylitis lateralis / medialis
- Iliotibiale band syndroom
- Oppervlakkige en diepe triggerpoints
- Patellaire tendinopathie
- Non-union fracturen
- Morbus Peyronie

Verschillende Shockwave therapieën

- Gefocusseerde shockwave therapie (ESWT)
- Gedefocusseerde shockwave therapie (ESWT) →
Geschikt voor huiddefecten en esthetische
behandelingen
- Radiale shockwave therapie (RSWT)
Of radiale pressure wave

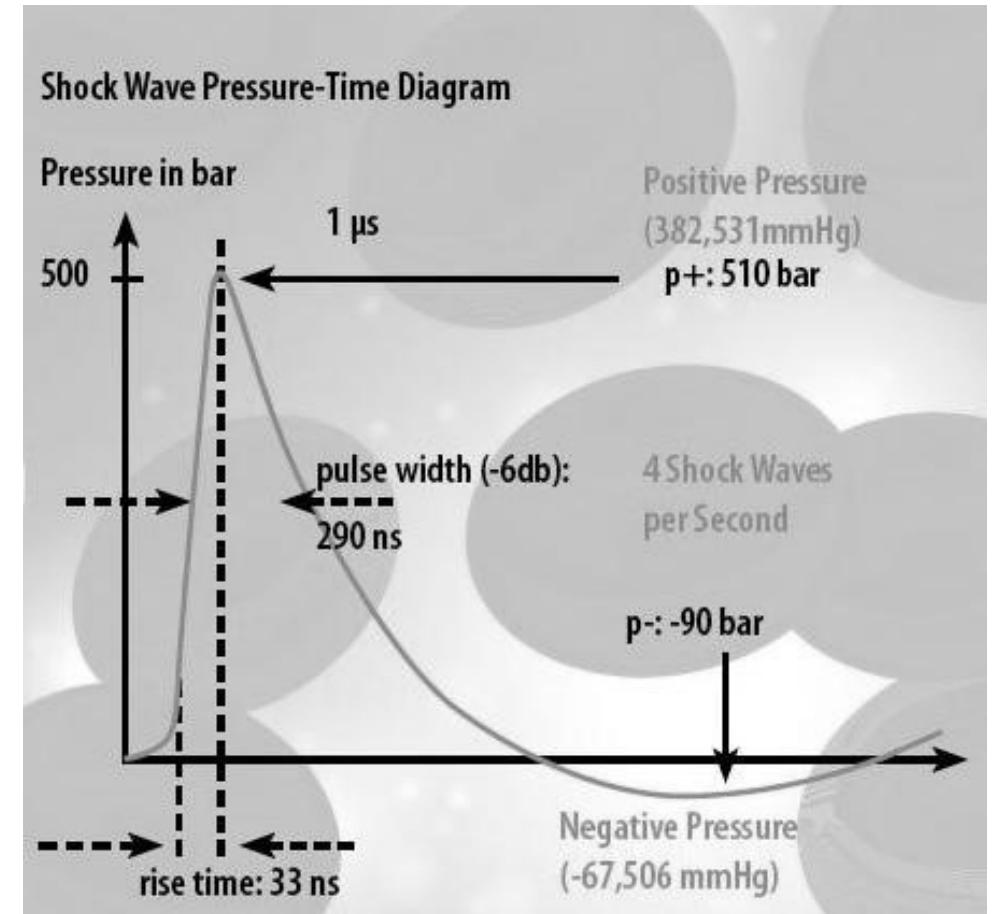

Wat is shockwave therapie (ESWT)?

1. Fysiek:

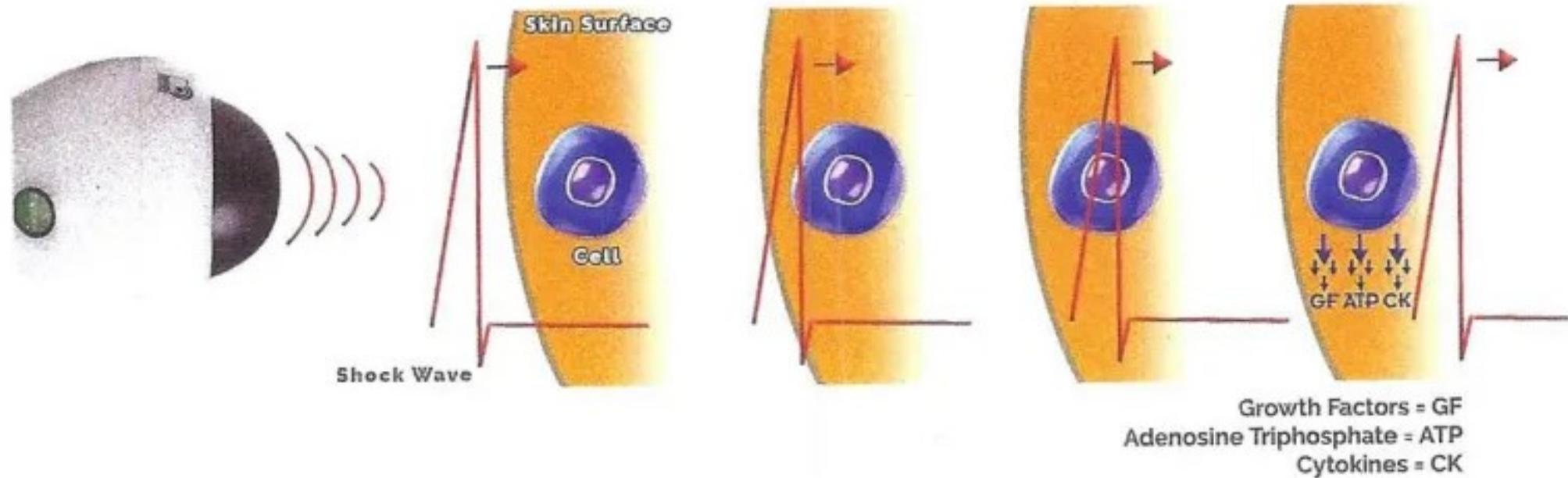
- Een sterk positieve drukgolf gevolgd door een lange negatieve druk golf.
- Deze drukgolf werkt door in het weefsel

Wat is shockwave therapie (ESWT)?

2. Mechanisch:

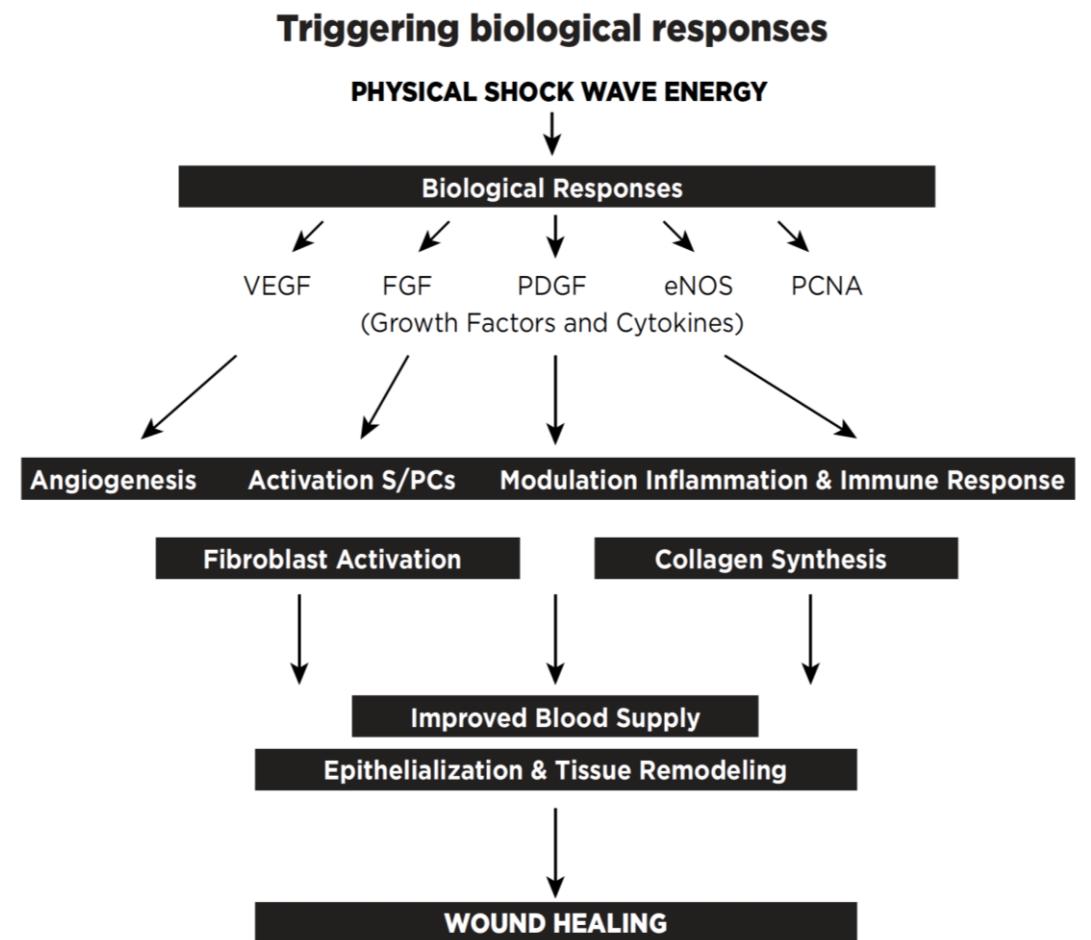
- Mechanische stimulatie leidt tot een biochemische respons.
Hierbij komen moleculen vrij en worden cellen geactiveerd

Wat is shockwave therapie (ESWT)?

3. Fysiologisch:

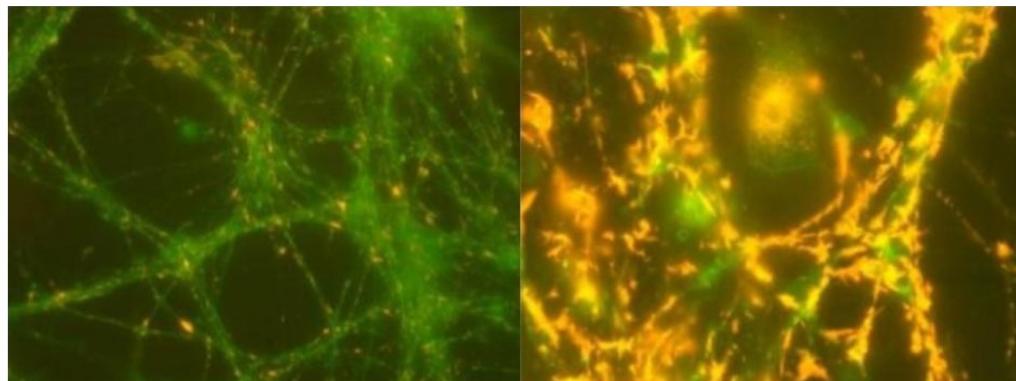
- Toename van VEGF → stimulatie endotheel cellen
- Toename van eNOS → geassocieerd met wond sluiting
- Toename van PCNA → verhoging van cellulaire proliferatie

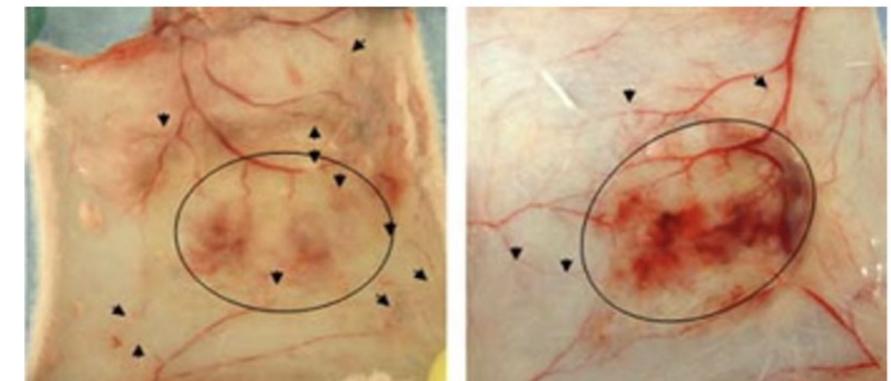
Wat is shockwave therapie (ESWT)?

Change at the cellular level to initiate healing

*Fluorescent stained mitochondria before and after unfocused
shock wave*

Angiogenesis changes before and after shock wave

Casus Ulcus van Martorell

- Man, 64 jaar oud
- Rookt en drinkt niet
- Diabetes type II
- Hartritmestoornis
- Hypertensie
- Verminderde nierfunctie

07-04-2022

29-08-2022

Linda Moser, BijCas, 2023

Behandelprotol

---

6 tot 8 eswt behandelingen in 8 tot 10 weken

- 2 weken 2x per week
- 2 weken 1x per week
- 2 tot 4 weken 1x per 2 weken

3 maanden na de laatste behandeling controle.

Casus 2

- Jongeman 21jr
- Snijwond
- Hechten van FPL
- Hechten van n. medianus mediaal en lateraal
- 4 ESWT behandelingen

Artikelen

Effecten

- Versnelde wond genezing
- Verminderde pijn in en rond wondgebied
- Veilige behandeling
- Direct na de behandeling invloed op de microcirculatie

Benoemde neven effecten

- Huid irritatie
- Pigmentatie
- Infectie

Verder onderzoek nodig

Vrije Universiteit Brussel
Faculteit Geneeskunde en Farmacie
Vakgroep Geneeskunde
Onderzoeksdiest Dermatologie
Universitair Ziekenhuis Brussel

**Extracorporele shockwave therapie bij de
behandeling van chronische ulceraties:
het effect op de wondhealing en op de
levenskwaliteit**

Masterproef voorgedragen tot het behalen van de graad van
Master of Medicine in de Geneeskunde

Gaëlle Leemans

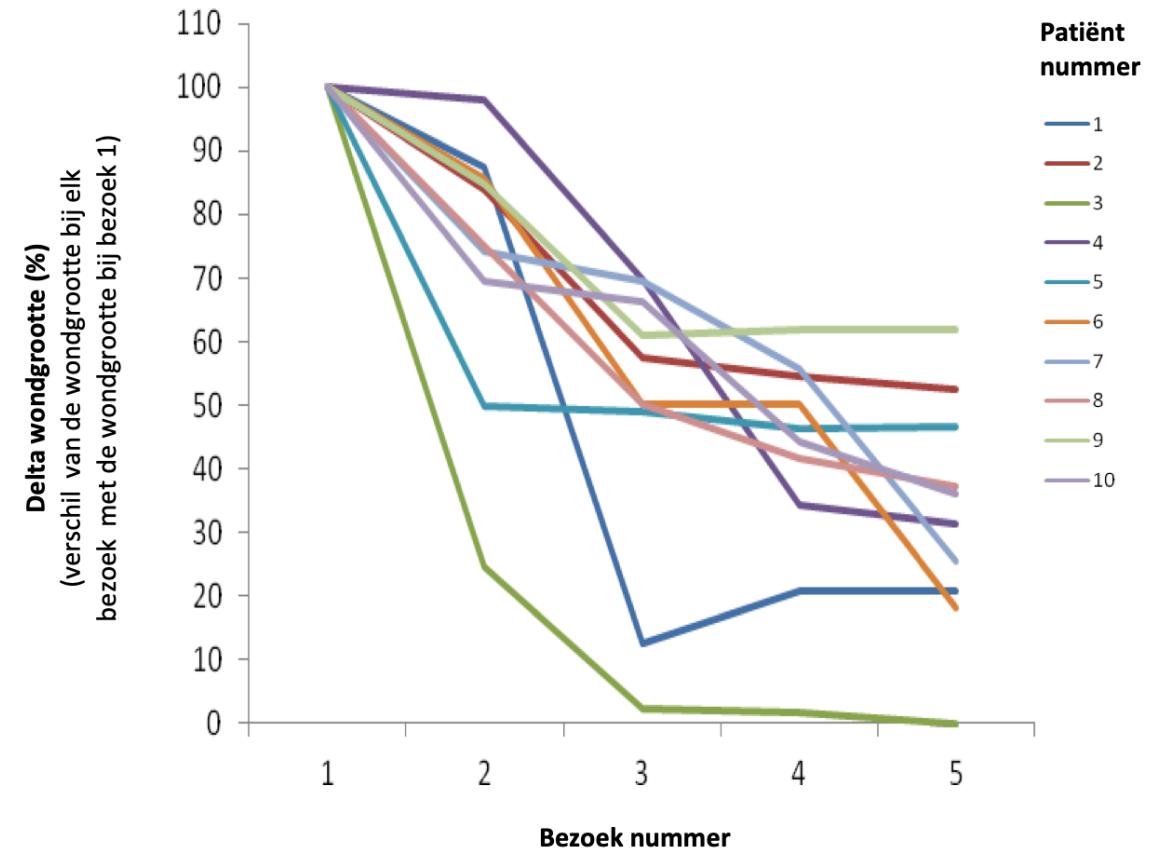
Promotor:
Prof. Dr. J. Gutermuth

Co-promotor:
Dr. S. Baharlou

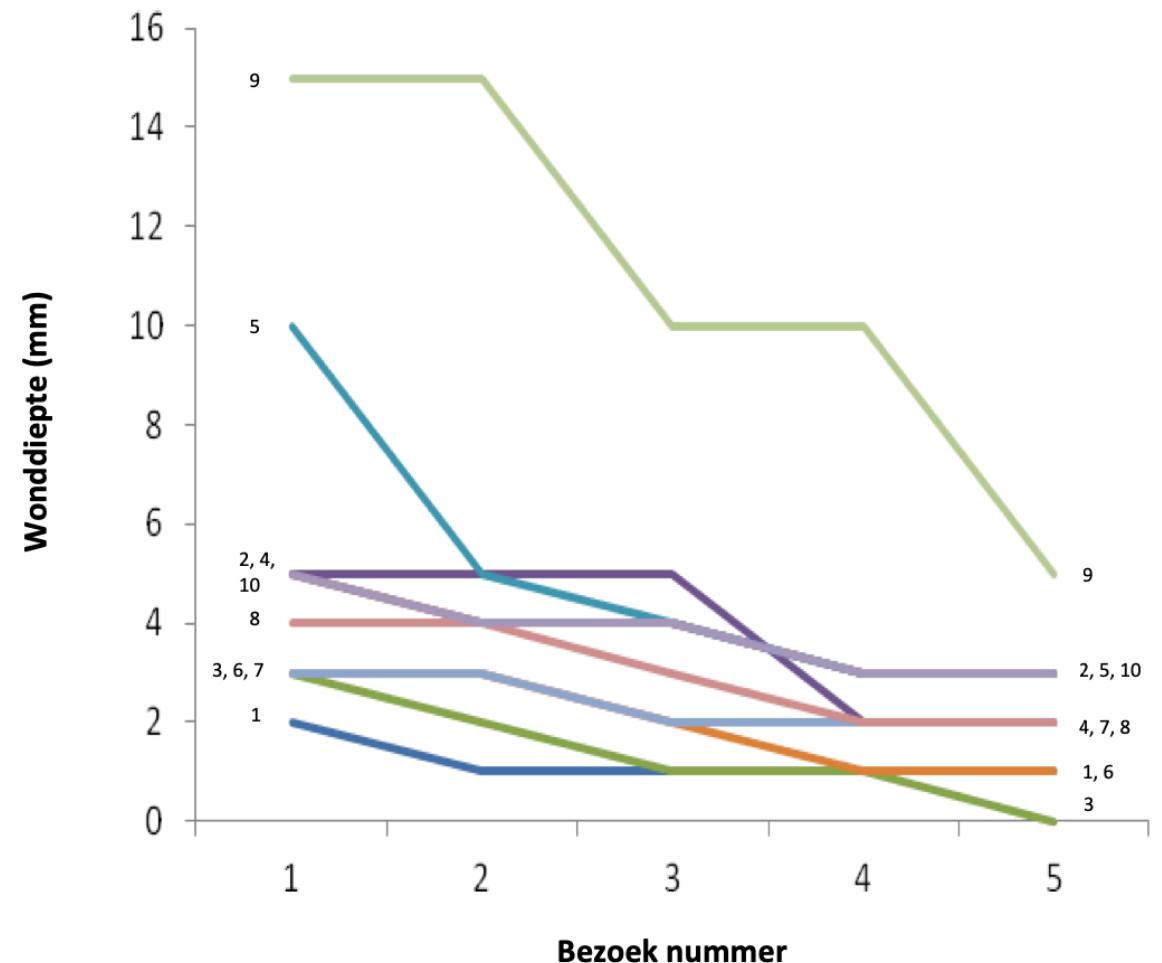
Academiejaar 2014 - 2015

Linda Moser, BijCas, 2023

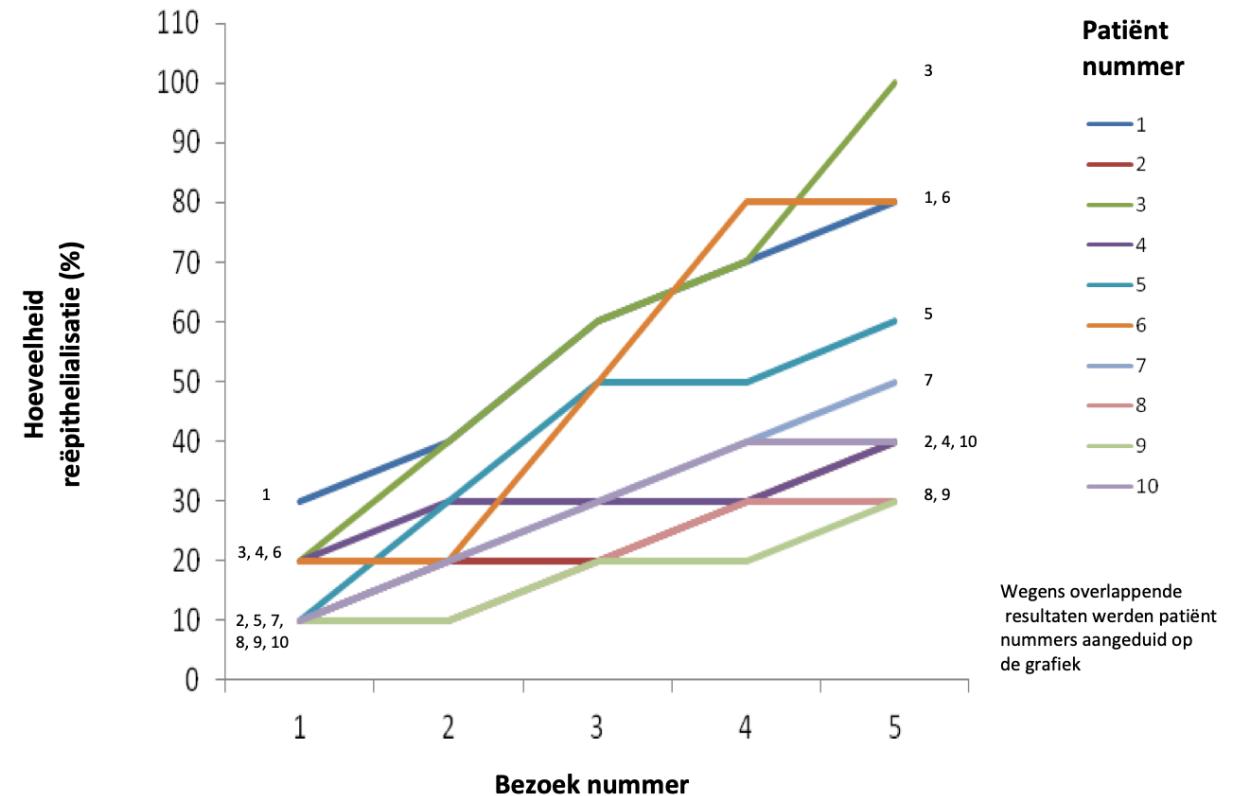
Afbeelding 22: Evolutie van de wondgrootte (y-as: delta wondgrootte) bij elk bezoek (x-as: bezoek nummer) van patiënt 1 tot en met 10 (legende: patiënt nummer).

**Patiënt
nummer**

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

Wegens overlappende
resultaten werden patiënt
nummers aangeduid op
de grafiek

Afbeelding 24: Evolutie van de hoeveelheid reëpithelialisatie (y-as: hoeveelheid reëpithelialisatie) bij elk bezoek (x-as: bezoek nummer) van patiënt 1 tot en met 10 (legende: patiënt nummer).

Afbeelding 32: Patiënt 7 : veneuze ulceratie ter hoogte van de linker malleolus medialis sinds 10 maanden aanwezig:

A: status voor de start van de shockwave therapie   **B:** status na twee sessies shockwave therapie

C: status na vier sessies shockwave therapie.

Patiënt 5: neuropathische ulceratie ter hoogte van de rechter laterale voet sinds 4 maanden aanwezig:

A: status voor de start van de shockwave therapie B: status na twee sessies shockwave therapie

C: status na vier sessies shockwave therapie

A

B

C

- Patiënt 9: neuropathische ulceratie ter hoogte van de mediale zijde van de rechter voet sinds 5 maanden aanwezig:
- A: status voor de start van de shockwave therapie B: status na vier sessies shockwave therapie.

Hoe nu verder?

- Meer casussen behandelen
- Kennis uitbreiden
- Data vastleggen

- Evt onderzoeksvragen;
  - Is ESWT een complementaire therapie bij het slagen van huidtransplantatie?
  - Kunnen we het genezingsproces verkorten als ESWT gecombineerd wordt met hyperbare zuurstof therapie?

Contact:
Linda@bijcas.com

Referenties

- www.fyzzio.nl/assets/blogfiles/ESWT-for-treating-foot-ulcers-in-people-with-diabetes.-Huang-et-al.-2019.pdf
- www.neuropathie.nu/shock-wave-therapie-wonden/
- www.fyzzio.nl/kennis/extracorporeal-shockwave-therapy-in-diabetic-foot-ulcers/
- www.ntvg.nl/artikelen/behandeling-van-patienten-met-een-veneus-ulcus-cruris
- www.wcs.nl/wp-content/uploads/Extra-Corporale-Shockwave-Therapie-1.pdf
- www.stortzmedical.com
- www.shockwavetherapy.org
- <https://softwavertrt.com/wound-case-study>
- https://www.apex-meditech.com/download/treatment_of_chronic_ulcerations.pdf

-
- Short-terms effects of extracorporeal shock waves on microcirculation. Ole Goets, MD, 2014
  - Low-energy extracorporeal shock wave therapy enhances skin wound healing in diabetic mice: A critical role of endothelial nitric oxide synthase. Denso Hayashi MD, 2012
  - Extracorporeal shockwave therapy in the treatment of chronic diabetic foot ulcers: a prospective randomised trial, S.M. Jeppesen, 2016
  - Extracorporeal shock-wave therapy enhanced wound healing via increasing topical blood perfusion and tissue regeneration in a rat model of STZ-induces diabetes, Yur-Ren Kuo MD, 2009
  - Randomized control of extracorporeal shock wave therapy versus placebo for chronic decubitus ulceration, Anna M Larking, Sophie Duport, 2010
  - The management of neuropathic ulcers of the foot in diabetes bij shock wave therapy, Biagio Meretti, 2009
  - Advanced protocol of shock wave therapy for diabetic foot ulcer., Adel A. Nossair, 2013
  - Efficacy of shock wave therapie on chronic diabetic foot ulcer: a single-blinded randomized controlled clinical trail, Mohammed T.A. Omar, 2014
  - Extracorporeal shockwave therapy for the treatment of chronic wound of lower extremity: currens perspective a systematic review, Mohammed TA Omar, 2017
  - Extracorporeal shock wave therapie promotes cell proliferation and collagen synthesis of primary cultures human tenocytes, Mario Vetrano, 2011
  - Shockwave treatment enhances cell proliferation and improves wound healing bij ATP release-couples extracellular signal-regulated kinase (ERK) activation, Anna M Weihs, 2014
  - Activation of bone marrow-derived mesenchymal stromal cells: a new mechanism of defocused low energy shock wave in regenerative medicine, Yong Zhao, 2013
  - Boek: shockwave therapy in practice, eswt in easthetic medicine, burns en dermatology, Karsten Knobloch
  - Het diabetisch voetulcus: nieuwe ontwikkelingen in de behandeling, NtvG, 2000

INTERNATIONAAL

SHOCKWAVE
CONGRES X

6 - 8 Juni 2024

Bedankt voor jullie aandacht